

In gesprek met inwoners over asielopvang

Inzichten en opbrengsten

juni 2026



Inleiding

De gemeente Oldebroek staat op grond van de Spreidingswet voor de wettelijke opgave om invulling te geven aan asielopvang.

Deze opgave raakt de samenleving direct en vraagt om een zorgvuldige afweging van belangen, perspectieven en randvoorwaarden. Het betrekken van inwoners is daarbij essentieel, zowel om inzicht te krijgen in wat er in de gemeente Oldebroek leeft rondom dit thema als welke aandachtspunten inwoners belangrijk vinden.

Om hier invulling aan te geven heeft het college inwoners actief betrokken via twee sporen van participatie.

1. Er zijn in alle zes de dorpskernen gesprekken gevoerd tussen bestuurders en inwoners.
2. Er is een enquête uitgezet om een breder beeld op te halen van de opvattingen, wensen en ideeën over asielopvang onder de inwoners. Onderdeel van deze enquête was de mogelijkheid voor inwoners om zelf potentiële opvanglocaties of ideeën voor opvang aan te dragen.

In het navolgende worden de opbrengsten van beide trajecten beschreven.

Hoofdstuk 1 gaat in op de belangrijkste inzichten uit de gesprekken van de bestuurders met de inwoners. Hoofdstuk 2 bevat de resultaten van de enquête onder de inwoners. In hoofdstuk 3 worden de belangrijkste bevindingen samengebracht, onder meer in een infographic. Deze inzichten bieden een belangrijke basis voor verdere uitwerking en besluitvorming over de opvang van asielzoekers in Oldebroek.

Hoofdstuk 1: In gesprek met inwoners over asielopvang

In het voorjaar 2025 zijn in de dorpen van de gemeente Oldebroek meerdere inloopavonden met bestuurders georganiseerd over de mogelijke opvang van asielzoekers. Ook is er een online vragenlijst uitgezet, waarop veel inwoners hebben gereageerd. Het doel was om te luisteren naar zorgen, ideeën en verwachtingen, en om samen in beeld te krijgen wat in onze gemeenschap leeft rondom dit onderwerp.

De opvang van asielzoekers is een thema dat raakt. Veel inwoners gaven aan mee te willen denken over een menswaardige opvang van mensen die écht op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Onderwerpen als goede begeleiding, een zinvolle daginvulling en de betrokkenheid van maatschappelijke organisaties, kerken en vrijwilligers werden genoemd als belangrijke voorwaarden voor succesvolle opvang.

Tegelijkertijd werden ook zorgen uitgesproken. Zo leven er vragen over de veiligheid in de directe omgeving van opvanglocaties, over de beschikbaarheid van voldoende woningen voor eigen inwoners, en over het vertrouwen in het COA en de overheid. Ook werd benoemd dat inwoners graag tijdiger en beter betrokken willen worden bij besluiten die hen direct raken.

Een veelgehoorde wens is kleinschalige opvang van asielzoekers verspreid over meerdere locaties in de gemeente. Die aanpak wordt als menselijker en beter beheersbaar gezien. Tegelijkertijd is het in de praktijk moeilijk uitvoerbaar, omdat het extra locaties, toezicht, organisatie en middelen vraagt. Het COA neemt in dat geval namelijk niet de volledige uitvoering voor haar rekening en dat betekent dat de gemeente flink meer moet bijdragen. De gemeente neemt de opmerkingen serieus. Een aantal wensen kan lokaal worden opgepakt, zoals heldere informatievoorziening, het organiseren van kennismaking tussen omwonenden en asielzoekers, en het betrekken van inwoners bij het verdere proces. Andere zaken, zoals wie er precies wordt opgevangen of het uitsluitend huisvesten van gezinnen, worden landelijk geregeld en liggen buiten de invloedssfeer van de gemeente.

Samengevat: er is betrokkenheid, maar er zijn ook zorgen. Inwoners willen dat opvang veilig, zorgvuldig georganiseerd en waar mogelijk kleinschalig wordt vormgegeven. De gemeente kan niet overal zelf over beslissen, maar blijft transparant, bereikbaar en uitleg geven aan inwoners over de vervolgstappen in dit traject.

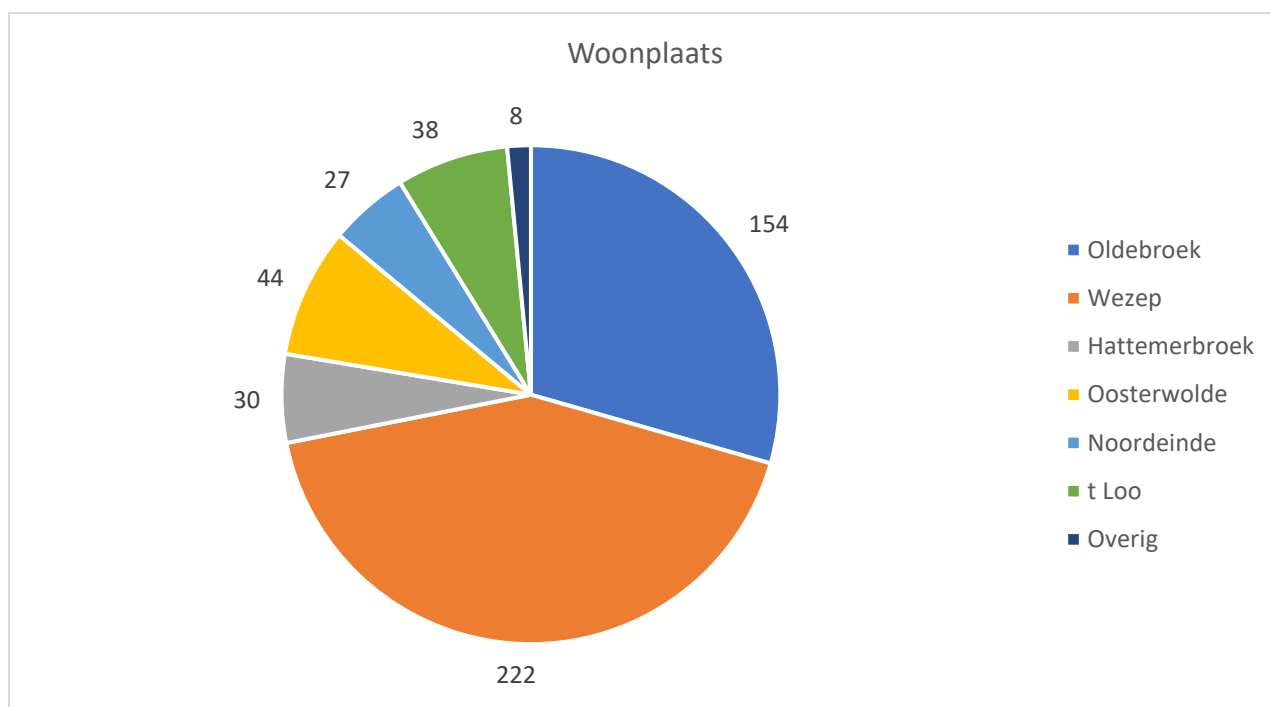
Hoofdstuk 2: Resultaten enquête asielopvang

Tussen 28 februari en 31 maart 2025 konden inwoners van de gemeente Oldebroek een enquête invullen over asielopvang. Dit kon online en tijdens de bewonersbijeenkomsten. In totaal hebben 523 mensen gereageerd.

In het navolgende worden de vragen en uitkomsten beschreven.

Vraag 1: Verdeling van deelnemers over dorpskernen

De meeste reacties kwamen uit Wezep (222) en Oldebroek (154). Oosterwolde (44), 't Loo (38), Hattemerbroek (30) en Noordeinde (27) vulden de rest aan. Acht deelnemers zijn woonachtig buiten de gemeente Oldebroek.



Vraag 2: Belangrijke punten bij asielopvang

Bij deze vraag konden inwoners aangeven welke drie aspecten zij het belangrijkst vinden bij de opvang van asielzoekers. Naast acht vooraf geformuleerde antwoordopties, was er ruimte voor aanvullende reacties onder de noemer 'overig'. De twee meest genoemde aanvullende thema's - een voorkeur voor liever geen AZC en aandacht voor handhaving - zijn hierin afzonderlijk meegenomen.

In totaal zijn daarmee elf thema's in beeld gebracht.

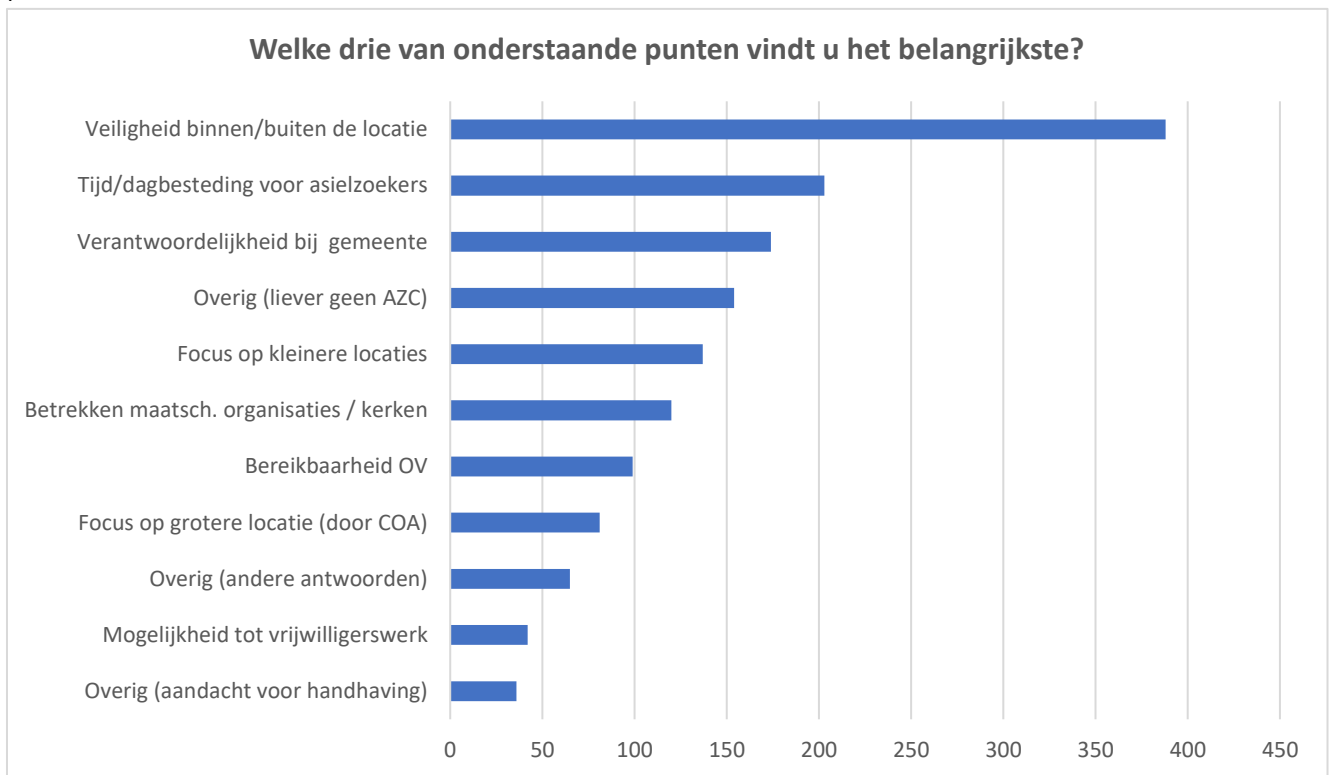
Het onderstaande diagram laat zien hoe vaak de verschillende thema's zijn genoemd. Veiligheid komt daarbij duidelijk naar voren als het meest dominante aandachtspunt: 388 van de 523 respondenten (74%) noemen dit als één van hun belangrijkste zorg. Veiligheid vormt daarmee een centraal thema in de beleving van inwoners rondom asielopvang. Ook het bieden van tijds- en dagbesteding aan asielzoekers wordt veelvuldig genoemd en staat op de tweede plaats, met 203 stemmen (38,7%). Inwoners geven hierbij aan dat het belangrijk is dat asielzoekers toegang hebben tot zinvolle activiteiten, om verveling te voorkomen en daarmee mogelijke overlast te beperken.

Daarnaast hechten inwoners waarde aan regie vanuit de gemeente. Dit thema staat op de derde plaats en wordt door 174 respondenten (33,2%) genoemd. Dit wijst erop dat een deel van de inwoners behoefte heeft aan duidelijke sturing en verantwoordelijkheid vanuit de gemeente.

Een aantal van 154 inwoners (29,4%) genoemd onder de categorie 'overig' heeft aangegeven liever geen AZC in de gemeente te willen. Deze voorkeur lijkt in meerdere gevallen samen te hangen met zorgen over veiligheid.

De voorkeur aan kleinschalige opvang wordt door 137 personen (26,1%) genoemd. Tegelijkertijd noemt een kleinere groep van 81 inwoners (15,5%) juist de voordelen van een

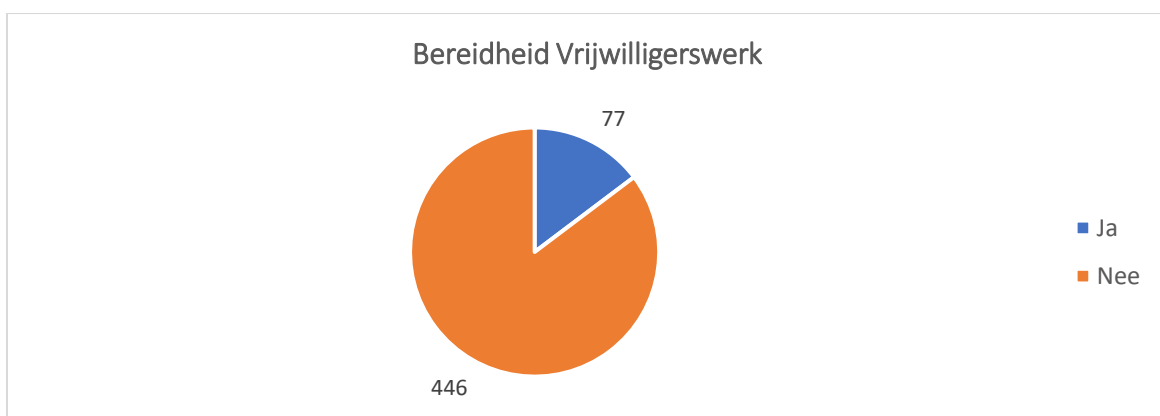
grotere, door het COA georganiseerde locatie. Overige thema's, zoals bereikbaarheid met het openbaar vervoer en het betrekken van maatschappelijke organisaties en kerken, worden minder frequent genoemd.



Vraag 3 Bereidheid tot vrijwilligerswerk

Met deze vraag is expliciet de bereidheid van inwoners uitgevraagd om vrijwilligerswerk te verrichten ten behoeve van asielzoekers. In totaal hebben 77 inwoners (17,3%) aangegeven zich hiervoor te willen inzetten.

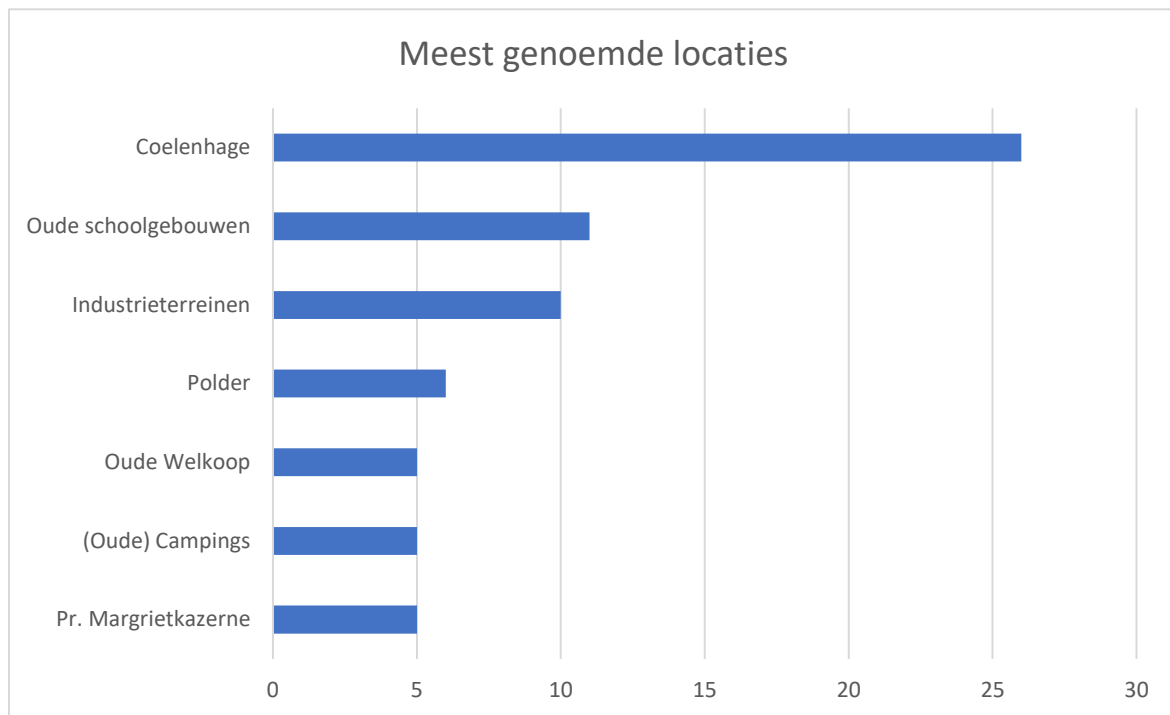
Voorbeelden van genoemd vrijwilligerswerk zijn taallessen, sporten, wandelen, kinderopvang, koken en klusjes en buddy willen zijn.



Vraag 4: Ideeën voor locaties voor een AZC

Met deze vraag werd een oproep gedaan aan de inwoners om zelf potentiële locaties voor de opvang van asielzoekers aan te dragen. Dit heeft geleid tot 108 reacties waarin totaal 137 verschillende locaties zijn genoemd. Onderstaand een weergave van de 7 locaties die het

vaakst zijn genoemd. Deze locaties maken, net als de overige aangedragen locaties, onderdeel uit van de bredere inventarisatie en worden in een vervolgstadium nader onderzocht op kansrijkheid.



Hoofdstuk 3: Infographic (overzicht wat inwoners belangrijk vinden).



3.1 Conclusie en duiding

De infographic laat zien dat de opvang van asielzoekers als een gevoelig thema wordt ervaren, waarbij zorgen over veiligheid centraal staan. Deze zorgen komen op verschillende manieren

tot uiting. Waar sommige inwoners terughoudend zijn met betrekking tot opvang, zijn er ook inwoners die juist betrokkenheid tonen en bereid zijn bij te dragen, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk.

Over het geheel genomen laat het beeld zien dat inwoners vanuit zorg voor veiligheid groot belang hechten aan een zorgvuldige en goed georganiseerde opvang, met goede begeleiding, handhaving, een zinvolle dag-invulling en bij voorkeur kleinschalige opvang met duidelijke regie en toezicht door de gemeente.

Deze inzichten vormen een belangrijke basis voor de verdere uitwerking en besluitvorming over de opvang van asielzoekers in Oldebroek.